

KORĖJOS KOMUNISTAI DIDINA SPAUDIMĄ

SENATORIAI "VANAGAI" REIKALAUJA PADIDINTI AVIACIJOS PUOLIMUS

"Kam reikia daugiau kareivių, jei tie patys varžomi?"

WASHINGTONAS. — Senate vis daugiau pasigirsta balsų, raginančių vyriausybę daugiau panaudoti Vietnamo kare aviacijos ir laivyno jėgų. Senato pasirošimui tirti pakomitetis (Preparedness Investigating subcommittee) pradėjo apklausinėjimus. Pirmas liudininkas buvo Ramiojo vandenyno karinių jėgų vadas, admirėlas Ulysses Grant Sharp. Jo pareiškimai yra slapti, tačiau senatoriai spaudai pareiškė, kad admirėlas rekomenduoja sustiprinti aviacijos puolimus.

Pakomitečio pirmininkas John Stennis iš Mississippi pareiškė spaudai, kad yra neprotinga siųsti į Vietnamą dar 45,000 kareivių, kada ir tiems, kurie ten jau yra, vyriausybė stato įvairias kliūtis ir suvaržymus. Jis pasisakė pareiškė prezidento reikalavimą daugiau kariuomenės, tačiau kartu siūlysiąs geriau išnaudoti lėktuvus ir laivus Ramiajame Vandenyne. Tolimesni suvaržymai aviacijai ir laivynui, pareiškė senatorius, gali būti tragiška mūsų klaida. Jis pareiškė viltį, kadstipresni bombardavimai greičiau užbaigs šį nelaimingą karą.

Senatorius Symingtonas pareiškė, kad jis norėtų matyti subombarduotą pagrindinį Šiaurės Vietnamo aerodromą Phuc Yen, 15 mylių nuo Hanojaus. Kitas senatorius — Jacksonas iš Washingtono nurodė, kad be Haifono uosto bombardavimo, Amerika nestatys komunistų žibalo plaukimo jų kariuomenei. Nevada senatorius Cannon nurodė, kad vyriausybė surišanti kariuomenės rankas. Jis atrišus, karas greičiau pasibaigtų. Jam pritarė ir senatorius Milleris bei sen. Strom Thurmondas. Jie abu reikalavo, kad vyriausybė panaudotų pilną aviacijos jėgą Šiaurės Vietname.

Numušė du Migus
Saigone karinė vadovybė pranešė, kad oro kovose virš Šiaurės Vietnamo Amerikos F-4C Fantomai numušė du komunistų Mig-21. Trečias pabėgo iš kovos lauko. Kartu pranešama apie didelį nesuspėjimą, kuris dalinai kilo iš komunistų kaltės. Pasitraukdami iš mūšio lauko komunistų kareiviai įsimašė į didelę minią cvilių. Amerikos helikopteriai, persekiodami priešą, apšaudė minią, iš kurios buvo šaudama į helikopterus. Susišaudyme žuvo 40 vietnamiečių civilių ir 35 buvo sužeisti.
Praėjusios savaitės nuostoliai buvo kiek mažesni. Amerikiečių žuvo 146 ir 1,064 buvo sužeisti, o 14 dingo ar buvo paimti į nelaisvę. Priešas neteko 1,243 užmuštais. Pietų Vietnamas neteko 76 užmuštais, 545 sužeistais ir 40 dingo.

Laukiama puolimų
Karo korespondentai iš Vietnamo rašo, kad karinė vadovybė ir žvalgyba galvoja, jog artimiausiu laiku komunistai iš Šiaurės Vietnamo pradės didelę ofensyvą. Jos uždavinys bus išnaudoti Amerikoje vykstantį gincus dėl karo vedimo bei miestuose pasirodžiusias riaušes. Kartu komunistai savo puolimąs bandys sutrukdyti artėjančius Pietų Vietnamo rinkimus, kurie numatyti pirmąją rugsėjo mėnesio savaitę.
Kandidatai į prezidentus ir viceprezidentus susitarė su valdžia dėl rinkiminių kelionių

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Atstovų rūmai priėmė vyriausybės planą perorganizuoti Kolumbijos distrikto (D.C.) savivaldybę, duodant Washington miestui daugiau teisių. Tai pirmoji po 93 metų pastangų priimta reforma. Washingtonas turės merą ir 9 asmenų miesto tarybą. Kadangi miesto gyventojų daugumą sudaro neegrai, manoma, kad ir taryboje bus daugiau neegrų.

JERUZALĖ. — Iš viso pasaulio suvažiavę turtingi žydai tariais Jeruzalėje, kaip pastatyti Izraelio ekonominį gyvenimą ant pastovesnių pagrindų. Panaši konferencija 1950 metais nutarė įvesti Izraelio bonų parduvinėjimą. Nuo to laiko buvo parduota bonų už virš milijono dolerių. Konferencijoje kalbas pasakė vyriausybės nariai. Konferencijoje dalyvauja ir 38 biznierių iš JAV. Atstovaujami yra 13 valstybių žydai.

MASKVA. — Sovietų spauda rašo apie Egipte veikiančius Amerikos draugus, kurie kaltina dėl Egipto nepasisekimų Sovietų Sąjungą. Tie Amerikos lojalistai esą įrodinėja, jog Egiptas visai sužlugęs, jei toliau draugaus su sovietais.

BANGKOKAS. — Tailandijoje buvo įsteigta Pietryčių Azijos tautų sąjunga, kurioje priklausys: Indonezija, Singapūras, Filipinai, Malaizija ir Tailandija.

MASKVA. — Pekine komunistai užpuolė ir sumušė Mongolijos diplomatus, minia sudegino jų automobilius. Sovietų žiniomis nukentėjo penki diplomatai.

ADENAS. — Mieste sprogdusi granata užmušė vieną arabų moterį ir sužeidė devynis vyrus. Granata buvo teroristų skirta britų kareivių patruliui, tačiau sprogo arabų minioje.

KINSASA. — Belgijos vyriausybė painformavo Kongrą, kad jos žiniomis, apie 30 baltųjų išvyko į Kongą per Angolą prisidėti prie samdytų kareivių, sukilusių prieš Kongo valdžią.

TOKIJO. — Japonijoje sukėlė didelių svarstymų Amerikos žurnale pasirodžiusi žinia, jog Amerika ketinanti palikti Japonijoje laikomas karines bazes. Japonų spauda daugumoje pasisako prieš tą sumanymą, nurodyma, kad Kinijai turint atominis ginklus, Japonija bus išstatyta į didelį pavojų.

maršruto. Bus aplankyti didesni, virš 20,000 gyventojų miestai. Numatoma per likusį iki rinkimų laiką aplankyti 12 vietovių. Paskutinės trys dienos kandidatų bus praleidžiamos Saigone.

Laconia, N. H., padangė susidūrė du maži lėktuvai. Nelaimės metu žuvo 5 žmonės. Abu lėktuvai įkrito į ežerą ir sudrumstė gamtos ir aplinkės gyventojų ramybę.

AMERIKOS NUSIKALTĖLIŲ SKAIČIAI

FBI statistika rodo, kad nusikaltimų vis daugiau, kalėjimai žmogaus nepataiso, ginklų vartojimas plinta
WASHINGTONAS. — Amerikos kongresui svarstant prezidento pasiūlytą kovai prieš nusikaltimus įstatymo projektą, FBI direktorius Edgar Hoover paskelbė statistiką apie Amerikos nusikaltimus 1966 metais. Duodami skaičiai rodo, kad nusikaltimai, ypač sunkieji, Amerikoje nemažėja, bet smarkiai didėja. Palyginus su 1965 metais, įvairūs smurto nusikaltimai, plėšimai, apgavystės ir automobilių vagystės padidėjo net 11%.

Sunkiųjų nusikaltimų padidėjimas nuo 1960 metų siekia net 62%, o smurto nusikaltimai: sumušimai, žmogžudystės, apilėšimai padidėjo per 6 metus 49%.

Pernai mažiau buvo nusikaltėlių išaiškinta. Nors policija laiko bylą išaiškinta, kai nusikaltėlis perduodamas teismui, tačiau nežinint to, išaiškintų nusikaltimų 1966 metais buvo 8% mažiau.

FBI statiškoje ypatingas dėmesys skiriamas pakartotinai nusikaltusiems žmonėms. Iš tų nusikaltėlių, kurie 1963 metais buvo paleisti iš kalėjimų, net 55% vėl buvo suimti nepraslinkus nei trims metams. Iš tų nusikaltėlių, kurie buvo išleisti "už gerą elgesį", po 30 mėnesių 67% vėl buvo kalėjime už naujus nusikaltimus. Automobilių vagys, kurie buvo nubausti lygtinai, net 72% buvo vėliau pagauti už kitus nusikaltimus.

Per 1966 metus Amerikoje buvo nušauti 57 policininkai. Virš 30% tų, kurie juos nužudė, buvo lygtinai nubausti ar paleisti iš kalėjimų.

Suimtų moterų skaičius siekė 542,831, — nedaug daugiau už 1965 metus, tačiau suimtų jaunuolių skaičius smarkiai pakilo. Daugiau nusikaltimų įvyksta priemiesčiuose, mažiau miestuose ir dar mažiau kaimuose. Pietinėse valstijose įvyko didesnis nusikaltimų padidėjimas, negu šiaurinėse.

Per 1966 metus įvyko 6,500 žmogžudysčių. Gikluotų užpuolimų buvo 43,500. Plėšimuose ginklas buvo panaudotas 89,000 atvejų.

Iš 4 milijonų areštų per metus, asmenys, nesulaukę 18 metų amžiaus, sudarė 23%.

Amerikos visuomenė prarado plėšikams, vagims, apgavikams 1.2 milijonus dolerių. Policija sugražino savininkams apie 55% pavogto turto. Vien tik automobilių buvo pavogta 557,000.

MUENCHENAS. — Vokietijoje mirė žinomas scenos ir filmų aktorius Anton Walbrook, sulaukęs 66 metų amžiaus.

P. KORĖJOJE KOMUNISTAI UŽPUOLĖ AMERIKIEČIŲ KARINĮ SUNKVEŽIMĮ

SEOULAS. — Pietų Korėjoje įvyko rimtas incidentas, kai antrosios JAV pėstininkų divizijos sunkvežimis, kuris su kareiviais važiavo netoli demilitarizuotos zonos, buvo iš pasalų užpultas Šiaurės Korėjos dalinio. Pasislėpę komunistai granatomis apmetė važiuojantį sunkvežimį. Šiam sustojus, į kareivius pasipylė automatiniių šautuvų ugnis. Amerikiečiai tuoj pradėjo atsisaudyti. Trys JAV kariai žuvo ir 15 buvo sužeisti. Be to, sužeisti buvo du Pietų Korėjos kareiviai. Kiek žuvo komunistų — nepranešama.

Pakeitė prezidento pasiūlytą įstatymą

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmuose respublikonai, padedami pietinių valstijų demokratų gerokai pakeitė prezidento pasiūlytą kovos prieš nusikaltimus įstatymą. Šitoks pakeistas įstatymo projektas buvo atstovų priimtas 377 balsais, prieš 23.

Svarbiausias pakeitimas liečia federalines lėšas, kurias valstybės prokuroras būtų skirstęs atskiroms valstijoms, miestams ir agentūroms. Tos lėšos būtų skirtos policijos apmokymui, nusikaltimų laboratorijoms ir specialioms kovai su nusikaltimais įrengimams.

Atstovų Rūmai, New Jersey atstovui William Cahill pasiūlyti būti valstijų rankose. Valstijų valdžios tuos pinigus pačios skirstys ir prižiūrės jų panaudojimą. Šio pakeitimo šalininkai tvirtino, kad paliekant valstybės prokurorui pinigų skirstymą, atsirastų pavojus, kad federalinė vyriausybė kištųsi į vietinį įstatymų įgyvendinimo darbą, pradėtų kontroliuoti atskirų valstijų policiją ir, tuo pačiu, sumažintų valstijų valdžių teises.

Atstovai pridėjo prie įstatymo ir naujus kovos su riaušėmis ir organizuotais nusikaltimais nuostatus. Dabar projektas eis į senatą, kuris gali dar sugrąžinti į projektą kai kuriuos prezidento originalius pasiūlymus.

Nigerijoje atskilo dar viena sritis

LAGOS. — Iš Nigerijos ateina žinios apie svarbų Biafros sukilėlių laimėjimą. Kaip žinoma, viena federalinės Nigerijos provincijų — rytinė — atsiskyrė nuo federacijos ir paskelbė nepriklausomybę. Pasivadinus Biafros respublika, naujoji valstybė iki šiol negavo pripažinimo iš jokios didesnės pasaulio valstybės.

Centrinė Nigerijos valdžia pradėjo karinį žygį prieš sukilėlius. Atrodė, kad Biafros dienos jau suskaitytos, tačiau dabar pranešimai sako, kad ir kita provincija — vidurvakarių, — sukilo prieš Lagos valdžią ir prisiidėjo prie Biafros.

Sukilėlių radijas praneša, kad kartu su kai kurių dalinių sukilimu vidurvakarių srityje, Biafros kariuomenė pradėjo žygį į tą sritį, susijungdama su sukilėliais.

Nigerijos centrinė valdžia praneša apie neramumus Benin miesto įguloje. Kariniai stebėtojai galvoja, kad centrinė valdžia vis vien turi nemažą persvarą prieš sukilėlius, tačiau sukilimo išplėtimas gali prailginti civilinį karą.

ASUNCION. — Pietų Amerikos užsienio reikalų ministrų konferencija numatyta rugsėjo 1—3 dienomis Paragvajuje.

Ross Barnett, buvęs Mississippi gubernatorius, nori, kad demokratų partija ir vėl jį paskirtų partijos kandidatu į gubernatorių.

Baigė sutvarkyti paimtą karo grobį

TEL AVIVAS. — Izraelio kariuomenės generalinis štabas jau pabaigęs planus, kaip įjungti į Izraelio dalinius milžinišką kiekį karo grobio, kuris pateko Izraeliui per "Sešių Dienų karą". Specialūs inžinierius ir remonto daliniai jau baigia darbą su sovietų gamybos tankais. Apie 100 jų galima naudoti tuoj pat. Dalis tankų, ypač tie, kurie buvo siek tiek sužaloti, buvo išardyti atsarginėjimui.

Simtai karinių sunkvežimių ir džypų jau yra naudojami. Artillerijos pabūklai paliekami tik tokie, kuriems yra pakankamai amunicijos, o jos nemažai buvo rasta Egipto sandėliuose Sinajaus dykumoje.

Ginklų Izraelis paėmė tiek, kad galėtų iš naujo apginkluoti visą savo kariuomenę. Ginklų vertė siekia apie 1 milijoną dolerių.

Atideda Indijos kalbos klausimą

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė kuriam laikui atidėjo labai daug ginčų sukėlusį kalbos klausimą. Vyriausybė nori pasiūlyti palikti anglų kalbą oficialia Indijos įstaigų kalba.

Tam įstatymui labai priešinasi hindi kalba kalbančios valstijos. Parlamente labai daug tų valstijų atstovų priklauso premjerės Gandhi kongreso partijai. Premjerė nenori prarasti jų palaikymo. Hindi kalbą vartojantieji seniai jau siūlo paversti tą kalbą valstybine kalba. Šitoks sprendimas, tačiau labai nepatinka milijonams Indijos žmonių, kurie hindi kalbos nemoka. Jiems būtų sunkiau gauti valdiškas tarnybas, sunkiau pasiekti aukštesnių vietų.

Vyriausybė norėjo šį kalbų ginčą išspręsti palikdama toliau anglų kalbą, tačiau nutarė visą klausimą atidėti neribotam laikui, nes kongreso partija šiuo metu nėra tiek stipri parlamente, kad galėtų susipykti su hindi kalbos šalininkais.

JACKSON. — Mississippi demokratų pirminiuose rinkimuose į vietinius postus laimėjo net 11 neegrų.

THIS IS GLASER'S 45th ANNIVERSARY SALE

See New RCA Victor Color TV

with Automatic Fine Tuning (AFT)

BIG 23" DIAG. COLOR PICTURE

This decorator lowboy features automatic fine tuning—electronically locks VHF and UHF channels in tune, gives you the best possible picture fine tuning without guesswork. Up front is a big rectangular Super Bright Hi-Lite Color Tube for the most vivid color picture ever from RCA Victor. Powerful New Vista VHF and Solid State UHF tuners combine with 25,000-volt chassis to deliver sharp, clean pictures. Automatic chroma control keeps color intensity constant. RCA Automatic Color Purifier "cancels" magnetism that might cause picture impurities. Two 6" oval duo-cone speakers.

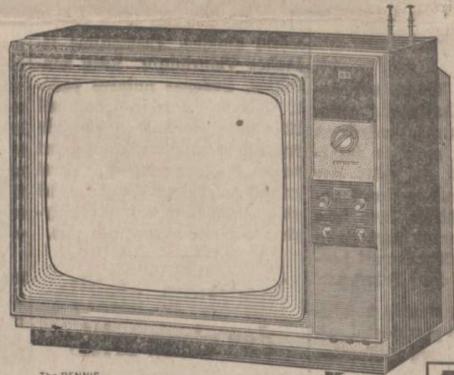
The DRISCOLL Model GJ-733 23" diag., 295 sq. in. picture

When you're first in Color TV, there's got to be a reason.

New Low Price for Remote Control Color

RCA VICTOR TABLE MODEL WITH "WIRELESS WIZARD" REMOTE CONTROL

Armchair tuning ease. "Wireless Wizard" remote control with RCA solid integrated circuit amplification lets you change VHF channels, tune "tint" and "color," adjust volume, turn TV off and back on, even turn power completely off. One UHF channel may also be tuned remotely. 24,000-volt chassis. New Vista VHF, Solid State UHF tuners. 4" duo-cone speaker.

The DENNIS Model FJ-547-B 18" diag., 160 sq. in. picture

RCA THE MOST TRUSTED NAME IN ELECTRONICS

COME IN TODAY!

Easy Terms

Glaser's Furniture & Appliance Co.

5115-5123 So. Kedzie Ave.

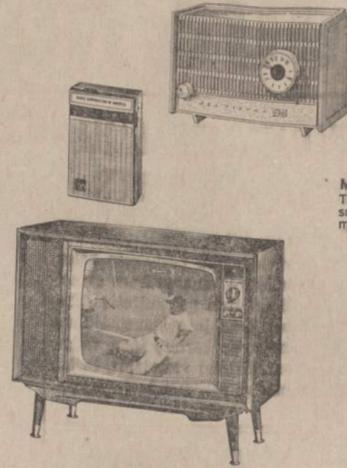
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

PRospect 6-1790

The Arrow
AM Table Radio, Model RGA12Y
Fine reception at a budget price, with high efficiency 4" speaker, RCA solid copper circuits and built-in loop antenna. Attractive cabinet in Polar White suits any room.

The Goliath
"Powerlift" Portable Radio, Model RHH12E
The Goliath offers amazing station-pulling power and clarity, with built-in ferrite rod antenna, Automatic Volume Control and "Golden Throat" tone. Complete with "Personal Sound" earphone, battery and carrying case.

The Glendale
Console Black and White TV, Model CJ343
22" picture measured diagonally (282 sq. in. picture)
VHF and UHF tuners with built-in antennas assure unsurpassed reception. Rectangular picture tube provides sharp, clear pictures, and extended-range speaker delivers static-free sound. RCA solid copper circuits give space age dependability. Attractive cabinet, with woodgrain finishes of Natural Walnut, beautifies any setting.

Mr. Dealer Note: These models may be dropped in and substituted for other RCA Victor models in the ad.

RCA VICTOR SUMMER SALE

1. The Campobello
Console Stereo, Model VHT61W
Solid state stereo amplifier provides 120 watts peak power, 35 to 20,000 cps frequency response. Eight speakers, Ultra-sensitive FM-AM and FM stereo radio and Studiomatic record changer. Tone arm features diamond stylus. Vertical record storage area has NEW LOW handy center lift lid. Available in PRICE Danish-style cabinet of Walnut veneers and selected hardwoods, with 5 FREE stereo records

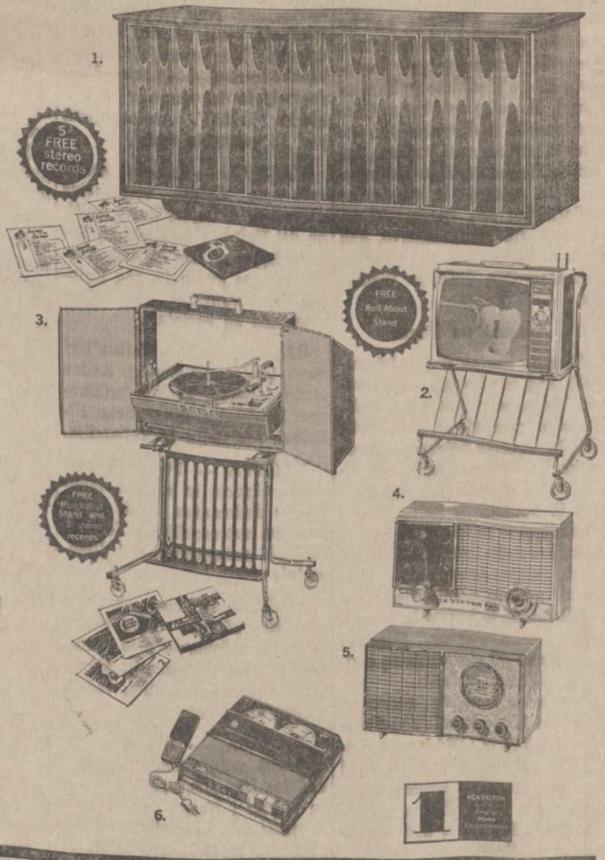
2. The Fashionette
Portable Black and White TV, Model AJ089
18" picture measured diagonally (172 sq. in. picture)
Combines "go-go" portability with exceptional performance. Built-in VHF and UHF antennas pull in all channels. Rectangular picture tube provides sharp pictures, sparkling detail. Finishes of Antique Olive/Pewter Metallic or Klondike Gold/Pewter Metallic.

3. The Magician
Swingline Portable Stereo, Model VHP30
Twin speaker enclosures swing out, precision Studiomatic changer swings down, for stereo in a jiffy. Speakers can be separated up to 16 feet for maximum stereo effect. Solid state stereo amplifier provides instant warm-up, utmost dependability. Cabinet in Alabaster or Dark Mineral Gray.

4. The Timster
Clock Radio, Model RHD10Y
Our lowest-priced clock radio. Wakes you to music with full-bodied "Golden Throat" tone. RCA solid copper circuits assure greater dependability. Built-in loop antenna. Rugged cabinet in Iceberg White, fits any decor.

5. The Music Box
FM-AM Table Radio, Model RHC1.1
Automatic Frequency Control locks static-free FM stations on target. Built-in FM antennas pull in stations strong and clear. Powerful 4" speaker delivers dramatic "Golden Throat" sound. Rugged Polar White cabinet.

6. Battery Tape Recorder
Model YHS12E
Portable two-track, two-speed recorder weighs under 5 lbs. Operates on four "C" batteries, with easy-to-use push button controls. Comes with "Personal Sound" earphones, 3" reel of tape, mike and batteries.

LIETUVIŲ DIENAI EXPO 67 ARTĖJANT

Anastazija Tamošaitienė apie audimo meną

III.

I visus klausimus ponija Tamošaitienė nuosekliai ir išsamiai atsakymą surašė raštu. Tai yra tokia lekcija, kuri verta ne vien audėjos ir ne vien moterims įsidėti:

Senovės lietuvių sodiečių moterų audiniai mane žavėjo ir žavė, aš jais gėriusi ir jie verti tikro pasigėrėjimo — į juos visada žvelgiu, kaip į tikrus meno kūrinius.

Mūsų kaimo audėjos, galima sakyti, kai kuriuos audinius ne audė, bet kurte kūrė margumynus ir nuostabiai derino spalvas. Kaimo audiniai tiek yra turtingi savo raštų įvairumu ir spalvų savitumu, kad vien į juos pažūrėjus reikia pripažinti didelių gabumus mūsų senovės audėjoms.

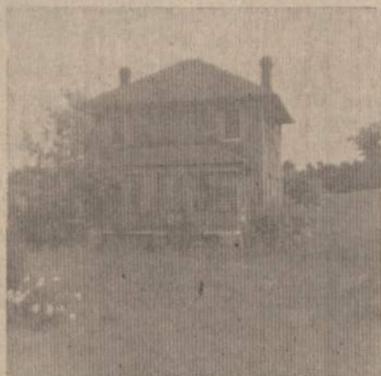
Kai baigiau meno mokyklą, pirmiausiai išmokau austi paprastomis staklėmis kaimiškus audeklus, o vėliau specialiai mokiausi ir ėmiausi austi dekoratyvinius audinius ir kilimus jau pagerintomis staklėmis. Tuo pačiu metu Lietuvos žemės ūkio Rūmai pradėjo rūpintis kaimo audėjų pamokymu austi naujoviškus audeklus. Man pirmai atiteko tas didelis darbas, važinėjant su audimo kursais po įvairias Lietuvos apylinkes mokytį kaimo audėjas naujų audimo būdų. Per eilę metų šimtai jaunų audėjų išmoko austi kilimus, baldų apmušalus, užuolaidas, takelius ir kitokių audinių, kurių Lietuvos kaime iki to laiko neausdavo. Tuo pačiu iš kaimo audėjų aš pati sėmiausi senovinių audinių grožio, tai yra liaudies meno.

Bevažinėjant su audimo kursais po Aukštaitiją teko pažinti apylinkių būdingiausias audinius. Reikia pabrėžti, kad auk-

štaitės lietuvių mėgo kuklius, lengvus ir grakščius audeklus, daugiausiai šviesias spalvas. Visi jų drabužiai pasižymi kilmingumu.

Zemaitijoje teko matyti apytamsius ir šviesius audeklus, labai dažnai santūriai padabintus dobilėlių raštais.

Vilniaus apylinkėse, galbūt tai buvo diduomenės įtakoje, audeklai ir drabužiai buvo reto grožio, sudėtingais raštais, rinkiniai, siuvinėti ir padažyti.

Tamošaitių gyvenamasis namas iš kelio pusės.

Dzūkijos moterų audė spalvingus, smulkiai raštuotus ir languotus bei dryžuotus, labai margus audeklus, lyg kokius margučius.

Sūduvos (Jotvingijos) audėjos — kapsės ir zanavykės vainikavo audinių grožį nepaprastu raštų ir spalvų įvairumu bei sudėtingumu. Jų audeklai, atrodo, lyg būtų nutapyti.

Mažosios Lietuvos audinius būtų galima priskirti žemaičių audeklų paprastumui ir suvalkiečių raštų bei spalvų sodrumui.

Tie senoviniai audiniai ir yra pagrindas mano naujiesiems au-

diniams — tautiniams drabužiams. Senovės tautinio drabužio aš nekopijuojau. Iš senovinių audeklų grožio savitai atkuriu naujus audinius kaišytiniais, rinktiniais bei austiniais raštais.

Kaip dailininkas su dažais ir spalvomis tapo drobėje, taip aš metmenų (apmatų) ir ataudžių siūlėsiu renku, kaišau ir ataudžių įvairiausių raštus. Į audinių dailę aš žiūriu kaip į meno kūrybą. Daugelį metų studijavusi vietai Lietuvos vietovių drabužius, man visada prieš akis labai vaizdžiai stovi visi jų audimo būdai, jų raštai ir spalvų deriniai. Nau-

jų tautinių drabužių audimą laikau savita kūryba ir sykiu mūsų tautodailės tęsimu. Senovės audėjos niekad nekopijuodavo, akiai viena iš kitos neskolindavo, bet pagal senųjų audeklų raštus kurdavo visiškai savitai, vis įnešdamos ką naujo raštuose ir spalvose, vis pajavairindamos patį audimą. Aš einu į audinių meną senovės lietuvių audėjų keliu, atkurdamai ir papildydama mūsų tautodailės lobyną savojuo įnašu. Mano naujai audžiami tautiniai drabužiai turi ne tik visus senovės bruožus, bet ir mano asmeninių audinių dailės braižą. Į naujų lietuvių tautinius drabužius aš žiūriu, kad jie turėtų ne tik visus etnografinius savitumus, bet ir ypatingą grožį, kad būtų patrauklūs, iškilmingi, lengvi vilkėti ir kad pasiilktų kaip meno kūriny — unikumas.

Ausdama tautinius drabužius aš daugumoje improvizuoju raštų marginius ir spalvų derinius, kitaip sakant kuriu beausdama.

Į kilimus, ypač paveikslinius, žiūriu kaip į dailės kompoziciją, visais atžvilgiais užbaigta dailės paveikslika. Iš tarptautinės kilimų istorijos žinome ir iš pačių kilimų matome, kad žymūs dailininkai kilimams rengė eskizus arba iš nutapytų paveikslų būdavo parengiami vadinami kartonai ir pagal juos audžiami paveiksliniai kilimai — gobelenai.

Kilimams austi aš parengiu eskizus. Darant kompozicijas, remiuosi savo tapybos darbų braižu. Savo tapybos darbuose ir kilimų dailėje stengiuosi išlaikyti vientisumą. Aš net kai kuriuos savo tapybos paveikslus išaudžiu kilimuose, bet dažniausiai kilimams parengiu specialius, kaip yra priimta sakyti, "kartonus", kurie beaudžiant padedami staklėse už metmenų (apmatų).

Esu išaudusi kilimų pasakų temomis ir ornamentaliniais, bet mano mėgiamiausias yra gobeleninis - paveikslinis audimas. Ausdama gobelenus jaučiuosi kaip tapydama paveikslus. Juose aš galiu perduoti ne tik tikslų piešinį, bet ir visus spalvų niuansus.

Vienas iš mano išauštų gobelenų "Žemaičių Senkapių" yra Vatikano kolekcijoje, keletas jų yra Amerikos vienuolynuose, privatinėse kolekcijose ir mano pačios asmeniniame rinkinyje. Kanados švietimo Departamentas vasaromis mane kviečia praveisti kanadietėms audėjoms kilimų dailės kursus. Savo Audinių Dailės Studijoje prie Kingstono turiu vienuolika staklių ir pamainomis audžiu tai vienoje, tai kitoje. Gaila, kad mano mylimiausias dailės darbas die-

JUOZAS STROLIA

LAIŠKAI IŠ KELIONĖS

Mieli prieteliai ir prietelkos,

Frankfurt a. Main. 1967 liepos 23 d.

(Tęsinys)

Taigi, dabar esu legendarinio Villiaus Telio tėvynėje. Bazely traukinys stovi truputį ilgiau. Mat, pereina muitininkai be fizinėjų ir klausinėja ar neturime ko nors apmuitinamo. Sustojus Bazelio didžiojo stoty, girdėti vokiečių, prancūzų ir dar kaž kuri trečia kalba. Traukinių tvarką tačiau pranešinėja per garsiakalbį tik viena taisyklinga vokiečių kalba.

Bazelis su pasenusiais namais manje palieka nepergeriausių įspūdį. Aplinkui vis buvo matyti dideliuose namuose siauri langeliai, kas darė neestetiską vaizdą.

Iš Bazelio išvykstame tuo pat traukiniu vežami atbuli. 16 val. 45 min. atvykstame į Laufen. Nuo čia prasideda vienoj pusėj uolienos, tuneliai per eglėmis apaugusius kalnus, visa gamta jau žymiai skiriasi nuo labai derlingos ir palyrinti, plokščios Vokietijos. Čia žiūrint per vagono langą, matyti kaip traukinys, tarytum, gyvas kirminas, rangosi apie kelyje pasitaikančius kalnus ir landžioje per urvus.

Delemonte sustojame 17 valandą. Čia stoty užrašai prancūzų ir vokiečių kalbomis. Iš čia mus vėl veža priešinga kryptimi, kai kurį laiką per lygumą, apaugusią javais ir daržovėmis. Pasibaigia lyguma ir vėl traukinys pradeda riedėti labai giliu slėniu, kad žiūrint pro langus, dažnai visai nesimato kalnų viršaus, o tik medžiai, medžiai ir išsikšę pilki ir nuogi uolų gubriai, o po jais — tuneliai.

17.20 esame Montier. Saulėta diena, bet čia lyja dideliais lašais. Miestas labai dailiai atrodo prisiliejęs medžiais apaugusių kalnų papėdėje. Labai švarus, bet namai daugiausia senos stiliaus. Iš virš namų stovinčio traukinio labai gerai matosi viso miesto panorama. Čia daugiau girdėti prancūzų kalba.

Išvažiavę iš Montier ilgai lėndame per neapšviestą tunelį, kai išlėndame į šviesą, tai randame Grenche Nord ir tuojau — Lengnau. Kadangi traukinys važiuoja virš stogų, tai ir čia viso miesto vaizdas labai ryškus. Aplink kalnai, žali, kaip rūtos, medžių apdengti, o žemai čiaurle-na upelis ir stovi miestas. Čia aplinkui matosi derlinga žemė, apodinta didžialapiais burokais, kitokiomis daržovėmis ir javais. Matyti dirbtuvės su už-

nos man yra per trumpos, o metai turi per mažai dienų. Kai atsisėdau į stakles, prisimena liaudies dainelė: "Dunda staklė-lė naujoj seklyčioj".

J. Pr.
(Bus daugiau)

rašais "montier" (laikrodžiai). 17.40 min. pravažiuojam Biel-Bienne. Čia matyti milžiniškų liepų ir kaštanų alejos. Visur medžių perteklius, dešinėje pusėje kalnai, o kairėje — didelis, ilgas ežeras ir miškai, miškai, miškai. Aplink ežerą važiujame bene arti valandos laiko. Saulė šviečia, bet kartais kyla rūkas. Prie uolų daug kur matosi užveisti vynuogynai.

Lygiai 18.10 val. pasiekiami Neuchatel, o 18.35 esame Yverdon'e, bet nuo ilgojo ežero dar vis negalime nutolti. Iš šios vietovės išvažiavus, vaizdas pasikeičia. Stebėtina! Dabar mes važiujame lygumomis, prikimštomis derlingų kviečių. Tik to lumoje abiejose pusėse matyti kalnai ir, kaip rūta, žali miškai. Mano akys Chicagoje išsilgusios nedirbtinų natūraliųjų laukų žalumynų, dabar godžiai ganosi žaliausioje Šveicarijos gamtoje. Čia niekur nematyti parūdavusių augalų. Viskas atrodo, tarytum, kasdien būtų plaunama, laistoma.

19.07 val. atvykstame į Lausanne. Iš čia traukinys vėl veža mane atbulą. Kadangi likau vienas visame vagono skyriuje, tai galia gi persėsti, kad vežtu mane veidu į priekį.

Konduktoriaus įspėtas, persėdu į kitą vagoną, kuris einąs ligi pat Ispanijos sienos. Vagone randu keturis jaunus vokiečius, pagal jų išvaizdą — tikrus byt-ninkus, apsilėdusius aplink veidą barzdomis, bet be ūsų. Tik vienas neturi barzdos, bet jos vietoj turi keistai nuaugusius ūsus. Jie vežasi keletą gitarų. Matyt, kad į Ispaniją važiuoja kaip vokiški "beatles". Jie man sako, kad kažin ar mes galėsime greit pasiekti Ispaniją, nes per radiją esą pranešta, kad Prancūzijoje esą geležinkeliečių streikas, šia tau, boba, de-vintinės! To dar truko! Ženevoje saulė nusileido, o žinia apie streiką mano nuotauką sugadino.

Ženeva — gražus miestas. Neveltui čia mūsų profesorius Voldemaras taip mėgdavęs Tautų sąjungos posėdžiuose kalbėti po šešias ir daugiau valandų nesustodamas, kol kiti Tautų Sąjungos nariai išeidavę į miestą pasivaikščioti, pavalgyti ir paūliavoti. Grįžę iš savo žygių, jie rasdavę Augustiną Voldemarą dar tebekalbantį.

Iš Ženevos išvykstame 21 val. Gerai, kad naktis vėsi ir karštis nebevalgina. Apie 21.30 val. pralėndame ilgą tunelį ir sustojame Bellegarde. Jaunimas šūkauja vagonuose ir lauke, o mane nejuokais pradeda imti miegas. Šiaip taip susirangęs pradėdu snausti prieš pat Prancūzijos žemę pasiekiant.

Tikiu, kad ir visi nori miego.

Lietuvybės išlaikymas Pietinėje Amerikoje

Arg. Liet. Balsas Nr. 1302 tuo klausimu editoriale "Lietuvybės išlaikymas kitur ir pus-mus" rašo:

Lietuvybę išlaikyti gyvą reiš-kia, kad lietuvių tauta per amžius gyvuotų. Pavyzdžiu gali būti žydai. Tam yra būtina, kad lietuviškasis jaunimas būtų sąmoningas. Nepakanka vien susikalbėti lietuviškai. Reikalinga jaustis lietuviu, su-prasti lietuviybės problemas, neatsilikti nuo lietuviško dar-bo kolonijoje ir įvertinti pacioje Lietuvoje gyvenančių mūsų brolių kūrybinį lietuvi-ybės darbą, — spaudą, mokslą, meną.

1966 metai pasižymėjo lietu-vybės garvinimo darbais. Pir-ma, tai buvo Jaunimo Metai. Antra — įvyko Pasaulio Lietu-vių Jaunimo Kongresas Chica-goje, kurio nutarimu bauginis

Tat, visiems linkiu labos nak-ties ligi rytojaus.
(Bus daugiau)

aktas įvyko Argentinoje šiu metų pradžioj, sąryšyje su Ket-virtuoju Pietų Amerikos Lie-tuvių Kongresu.

Įvairių anketų pildymu per-nai išryškėjo, kad mūsų jau-nimas ne vien dėl to skaitosi lietuviams, kad taip nori jų tė-vai, bet daugumas sąmoningai įsijungia į lietuvišką darbą spaudoje, scenoje, organizaci-jose.

Ypatingai universitetuose stu-dijuojantiam jaunumenei vis daugiau įsijungiant į mūsų veiklą Argentinoje ir kitur, tampa pateisintas vyresniųjų pasišventimo darbas pastatant savas sales lietuviškai veiklai plėsti. Jeigu jaunimas neįsi-trauktų į mūsų darbą, būtų gaila tų statybos pastangų. Jei-gu jaunimas pasilikty pakri-kęs svetimosios masės išsivijo-je, veltui būtų pastangos mi-lijoninių fondų kūrimeui.

Vyresniųjų pareiga skirti mokslo stipendijas studijuojančiam mūsų jaunimui, ypa-tingai tiems ir toms, kurie ir kurios savo mokslo darbams pasirenka liuanistines temas.

NAUJIENU RUDENINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Rugpjūčio 20 d. BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

Tamošaitių studijos, kadaise buvusi sūrių liejykla. Apačioje yra A. Tamošaitienės, viršuje paties Tamošaičio darbo kambariai.

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų

4 3/4% on savings accounts

5 1/4% on investment bonus

NUO SAUSIO 1 D., 1967

Sąskaitos apdraustos iki \$15,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduja-mų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų viertintėlę Čikagoje lietuvių įstaiga, turinčią tel-se SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING

IS TOLI IR ARTI

(Nauji dideli traukai - greičiausi kraustymo traukai)

Stygu mery patyrimas - Stygu išsibūlavęs patarimavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36th St. Hillbrook 5-9209

INVEST IN UNIVEST

Nuo spalio 1 dienos mokame

4 3/4%

metinius dividendus investavimo sąskaitoms

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone MAymarket 1-3070

Terminuoti santaupų ląskaitai (certificates) neša 5 1/4%.

Universal Investment Share Account

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:

In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months. \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestčiuose metams \$16.00, pusė metų \$8.50, trims mėnesiams \$4.50, vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje metams \$14.00, pusė metų \$7.50, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose

metams \$18.00, pusė metų \$10.00, vienam mėnesiui \$2.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo sekmadienio. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Piniigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kongresas turės apmąstyti riaušinius

Jau kelinta vasara Amerikos miestuose keliamos riaušės. Nėra nei vieno didesnio miesto, kuriame nebūtų užpildinėjami pravažiuojantieji automobilistai, apgaudinėjami gaisrininkai, deginami namai, plėšiamos krautuviės ir naikinamas turtas. Nerimą, riaušes ir maištus kelia negrai. Vietomis su jais bendradarbiauja keli baltieji.

Riaušes keliantieji ir visame krašte nerimą sėjantieji negrų vadai tvirtina, kad negrų teisės ignoruojamos, kad mokyklos jų prasos, kad darbo jie negauna ir kad federalinė ir vietos valdžios nekvepia reikalingo dėmesio į sunkią negrų būklę. Priimti įstatymai ir visokeriopa parama riaušinių netenkina. Ginklais, plytomis, padeginėjimais ir sukilimais jie nori atkreipti viso krašto dėmesį į sunkią jų būklę. Jie reikalauja, kad kas nors tuojau būtų daroma.

Didelė negrų dauguma nepritaria riaušių ir sukilimų organizatoriams. Ne visi negrų organizacijų vadai pritaria prievartos veiksams, bet kiekvienas jų randa vienokių ar kitokių pateisinimų. Neturi drąsos negrų prievartos veiksams priešintis kaip kurie miestų merai ir net gubernatoriai.

Šiais metais nuo riaušinių nukentėjo Detroitas. Miestui padaryta apie pusę milijono dolerių nuostolių — sudėginta 800 namų, išvogta daug turto iš sanėlių ir krautuvių, virš 30 žmonių užmušty, keli šimtai sužeisty ir šimtai šeimų palikta be pastogės. Prezidentas Johnsonas turėjo pasiųsti parašutinius maištui apmąstyti ir naikinimo darbu baigti. Riaušės pasibaigė kai pakilęs helikopteris išnaikino ant stogų įsitaisiusius tris pasalūnų lizdus.

Be to, prezidentas sudarė komitetą riaušių priežasčių istirti, sukilimo kaltininkams išaiškinti ir į teismo rankas perduoti. Komitetas sudarytas iš abiejų partijų patyrusių veikėjų. Komitetui vadovauja Illinois gubernatorius Otto Kerner. Komitetas įpareigotas viską istirti ir rekomenduoti prezidentui, kas daryti, kad ateityje panašios riaušės nepasikartotų.

Kernerio vadovaujamas komitetas buvo susirinkęs pirmo posėdžio, kuriame buvo aptartos veiklos gairės. Komitetas išklauė kelių liudininkų. Daugeli nustebinę FBI direktoriaus Herbert Hooverio komitetui padarytus pareiškimus. Jis pasakė, kad FBI neturinti jokių duomenų, kad būtų buvę suokalbis riaušėms kelti. Jis net nemanąs, kad iš kitų miestų atvažiuavę agitatoriai būtų turėję didelės įtakos į riaušių sukilimą. Kaip žinome, prezidentas Johnsonas, pasiuntęs parašutinius,

Į tautos glėbį ar pavergėjo viešnagė?

RASO M. SNARIENE

1

Broklino "Vienybė" š. m. 14-me n-ry, pirmame puslapy, išidėjo nuotrauką, vaizduojančią Lietuvos ir Amerikos lietuvių sportininkus, su vėliavomis žygiuojančius Tautinės Olimpiados metu Kaune 1938 metais. Po paveikslu tarp kito parašyta: "Šiomet, po 25 metų, lietuviai krepšinininkai anksčiau nesužadę bendradarbiavimą prisimindami, rugpjūčio 14 d. vyksta į Lietuvą draugiškų rungtynių penkiuose miestuose".

Prisiminimais gyventi dabar, kai visi kliūjami tik tikrove, ypač jauniems sportininkams, labai "nepažangu". Ar tarp išvykos vyrų nėra žmogaus, žinančio, jog Lietuva dabar pavergtas kraštas, ir jie negalės padėti Lietuvai laimėti jokių pirmenybių. 1938 m. Amerikos lietuvių rinktinė dalyvaavo, atžymint nepriklausomybės sukaktį. Dabar mūsų šaliai nuykys paminėti 25-ųjų metų laisvės pakasny.

Kiekvienam valia pagyventi 1938-ty ar kurių kitų metų prisiminimais, tik bendravimas su Lietuvos žmonėmis jau bus kitoks, negu prieš 29 metus. Šitai patvirtina neseniai nuskambėjęs šūvis, nužudęs dar vieną užsilikusių gyvų laisvės kovotoją.

Vadinamą "koordinatorių" viešas pareiškimas skelbia, jog krepšinininkų išvyką Lietuvon skatino ir rėmė amerikiečių "People to People" organizacija, kurios pirmininku esąs pats šio krašto prezidentas.

Amerikos vairininkai siekia ne tik su rusų tauta geriau susipažinti, kiek visais būdais išvengti susikirtimo su pačiu režimu. Konsulatų įsteigimas, kuriems mes, kiek galėdami, priešinomės, ir visokios kitos nuolaidos tautai aiškiai paliudija. "Tiltai", kuriais vaikščioja šio krašto politika, nebūtinai tarnauja mūsų reikalui. Anta ra vertus, pasikeitus vyriausybei, dažnai keičiasi ir jos politika ir priemonės. Tuo tarpu

pasakė gražią kalbą per radiją, kurios pabaigoje visiems patarė poteriauti.

Prezidentas, sudaręs platų komitetą, manė, kad kongresas į šį reikalą nesikiš, bet kongreso atstovai kitaip galvoja. Kiekvieną metų besikartojančios riaušės labai brangiai kainuoja valstybei ir savivaldybėms. Be to, jos plačių gyventojų tarpe sukelia bereikalingą nerimą, nuvertina nuosavybes. Klausimą pradėjo negrinėti senatoriaus John McClellan vadovaujamas komitetas. Jis tuojau paėmė ožį už ragų. Jis pakvietė atsakomąją Newarko policijos pareigūną ir pareikalavo paaiškinti, kodėl policija leido negrų grupei lauzyti įstatymus ir kelti riaušes. Visus nustebinę policininko pareiškimas. Policija turėjusi įsakymą negrų neliešti net ir nusikaltimo metu, "kad bereikalingai jų neerzintų".

Sen. McClellan nurodė, kad didžiausias nusikaltėliais yra tie, kurie neleidžia policijai eiti jos pareigų. Paaikškėjo kad ir Detroito riaušės nebūtų taip plačiai prasipletusios, jeigu vietos policija būtų pirmuosius riaušių nukliūvusius ir suėmusi. Cambridge, Md., policijos vadas Kinnamon komitetui pareiškė, kad riaušes sukėlė kurstytojas Rap H. Brown. Jis prieš maištą pats kalbėjęs su vietos negrų vadais. Visi buvo ramūs, nerimo nesimatė. Bet kai Brown pasakė kurstančią kalbą, tai tuojau prasidėjo gaisrai ir susišaudymai su policija.

Protingiausiai pasielgė Vhichagos meras. Patyręs, kad ir Chicagoje grupė negrų ruošia riaušes, jis įspėjo visus miesto gyventojus, o policijai įsakė daboti įstatymų. Jeigu kas įstatymų nesilaikys, tai tuos liepė traukti atsakomybėn. Miesto policijai buvo įsakyta šauti į laigų dauzytojus, padegėjus ir neklausančius policijos įsakymo. Griežtas įsakymas policijai suvaldė riaušinius.

Namų deginimu nepadidinsi gyvenamų butų skaičiaus, degtinės vogimu neišspręsi socialinių problemų, revolveriais nepakelsi kultūros. Demokratiniame krašte yra legalios priemonės pakaitoms daryti, įstatymams keisti. Riaušių kelėja turi būti sudrausti.

Išvykos galimi blogi padariniai likty visam laikui.

Is sov. Rusijos cia atvyksta menininkai atstovauti gali tik meno pasauli ar tautos papročius, bet ne jų "people" valią, norus ir siekimus. Sovietiniai menininkai čia neatvyksta tiesiog iš tautos, bet su partijos žinia ir sutikimu. Apie mūsų kius atvykėlius iš dbarlinės Lietuvos nėra ko ne kalbėti — jie laikomi tarsi už vadžių. Tiltų mes dar neturime, o tik siaurąjį lieptelį į savo namiškius laiškais ar siuntiniais. Ir tie patys iškratomi, išnuikiūtinėjami, net nekalčiausios knygos, pav. pašto ženklų albumo, atskiri lapai išplėšomi! Kaip ta krepš. žaidėjų išvyka besivadiant — privačia, sportine, turistine ar dar kitokia — ji vyks per bolševikinio sąrgybiniio būdelę, ir niekas negalės nuvykti tiesiog į tautą.

Nė vienas, net seniausias, žmogus ar ligonis neišleidžia mas iš Lietuvos be Maskvos leidimo — reikia pirma atlikti viso gyvenimo išpžintį, užpildyti pluoštų lapų su klausimais apie kelias gcntkates! Ten nuykusi, kad ir "privati", krepšinininkų rinktinė taip pat nepateks į tautos glėbį, bet nuolat bus laikoma režimo saugų akivaizdoje ir jų vairuojama.

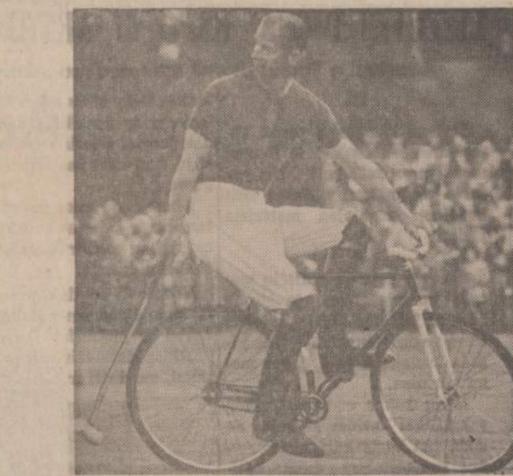
Kai kraštas pavergtas, tautos valią reikšti ar atstovauti paprastai gali tik pogrindis, jei toks dar apskritai įmanomas. Visokia kita viešuma yra daugiau ar mažiau organizuota; paviršiuje okupantu ranka gali būti ir nepastebima, bet, gi, liau paslepta, ji vis tiek laiko siūly galus. "People to people" dėsnis čia sunkiai pritaikomas. Jei kam, iš tolo žiūrint, raudonieji yra tik "people", tai mums jie dar ir pavergėjai!

Mums, išeivijai, kliautis madingais, kad ir plačiai pasklidusiais, šūkais ne visuomet dera. Turime gerai žiūrėti, kaip viskas vyksta gyvenimo tikrovėje.

Jei tautera supančiota pati rusų tauta ir negali šnekėti savo vardu — tuo sunkiau mūsų šūkiams. Už progą Lietuvoj pasiveičiuti nuopelnai bus priskiriami sovietiniam privaizdui, o ne lietuvių tautai ar liet. išeivijai. Šitai buvo ir Montrealyje, kur lietuvių pasirodymui vadovavo rusai.

Jeigu Lietuvos raudoniešiams mūsų sportininkų žaidimo lygis taip labai parūpęs, kodėl anais metais, išvykos Australijon proga, mūsų krepšinininkai buvo nepalankiai minimi? Kodėl dabar staiga mūsų šūkiams susidomėta?

Išvyką teisinant, naivu būtų ramstyti State Dep-to pa-

Anglijos princas Pilypas yra geras polo žaidėjas. Karališkos šeimos nariai geriausiai pasijuokė, kai jis kelis kartus nukrito nuo dviračio. Matyt, kad jis yra geras juokdarys.

reikškimais, kad ji neįeinanti į Amerikos ir Sov. Sąjungos mainų remus ar kad ji, išvykta, neįeinanti ligišolinės U. S. politikos nepripažinti Lietuvos užgrobito. Jei tiesa, kad visumenės nusistatymas turi įtakos krašto politikai, tai ir atskirų tautybių laikysena soviety pavergtųjų jų gimtinių atžvilgiu taip pat nelieka nepastebėta.

Išėivija nėra valstybė, kur galėtų veikti opozicinės arba "kitaip galvojančių" partijos su savo atstovais seime arba koalicinėje vyriausybėje. Iš namų pabiro me į svetimus kraštus, kad tauta neteko laisvės šis įvykis yra mūsų kovos už Lietuvą pagrindas ir svarbiausias mūsų išeiviskos politikos rikiuolijas. Jei nuo dažnėjančių ten apsilankymų, kai, veikiami tenyktės prosoviecinės propagandos, keliauninkai tam pa kaskart nuolaidesniais ir mažiau atspariais ištverti, — tokios kelionės yra žalingos.

Is čia žiūrint, Lietuvos vykstančius galime laikyti tik "kitaip galvojančiais", bet raudonieji juose matys sau palankesnius liet. išeivijos atstovus. Ir, žinoma, toliau rūpinsis, kad tokių svečių skaičius vis didėtu.

Dažnas mūsų laikraščiuose nusiskundimas, jog ryšio su tauta reikalas esanti labai paini "problema". Mes vis dėlto turime patikinti būdų sužinoti ir patikrinti, kada bendraujame su režimu (pavergėju), o ne su pačia tauta. Pirmausia: matome, kaip į bet koki bendravimą žiūri patys raudonieji ir parausvėjusieji šiaupis ir anapus mus skiriančios perltvaros.

Kultūrinį santykiavimą nemes patys pasirinkome: tą

sambūviavimą mums persa ir nuolat siūlo raudonieji. Tik nuostabu, kad mūsų keliai sukeičiant ligišolinės U. S. politikos nepripažinti Lietuvos užgrobito. Jei tiesa, kad visumenės nusistatymas turi įtakos krašto politikai, tai ir atskirų tautybių laikysena soviety pavergtųjų jų gimtinių atžvilgiu taip pat nelieka nepastebėta.

Jei ant kultūrinių mainų klabio visi kibsimė, laimės raudonieji. O kai jų vilionėmis ne visi susigundo, tai tokie nuolaidžiūjy ir suminkštėjusių pravaržuojami "raganų medūtozojais", jiems prikišant broliškos ir tėvynės meilės stokų; jie esą "sustingę metoduose" ar "žmonėmis menko tikėjimo" ir dar kitaip, tur būt, fikintis, kad ilgai nie ir šie atkaklieji bus priversti, jei ne galutinai nusileisti, tai gero-kai susyruoti ar dėl šventos ramybės visai tylėti. Iš dalies šitai jau vyksta.

Kitas būdas patikrinti, su kuo is tikrųjų bendraujame — su tauta ar okupantu — mūsų pačių tautiečiai Lietuvoje, ypač neįsikinkę į valdinių įstaigų tarnybą ar kitaip arčiau nesurisė su okupacine valkiu dia.

Dėl ten besilankančių išeivų, vedžiuojamų ir globojamų režimų atstovaujančių pareigūnių, is savo ten likusių armtimųjų ar šiaip pažįstamų nesu patyruši nei pajutusių jokio džiaugsmo ar pasitenkinimo. Daug teko nūgristi užuominų, liudijančių, jog jiems skaudu, sulaukus tokių svečių. Su jais susitikę, pavergtieji tik dar kiekiau užsičiaupia ar vaidina "laime". Ar verta juos versli vaidinti ir veidmainiauti priešsavuosius-

(Bus daugiau)

POVILAS LAURINAVICIUS

BE DRUSKOS...

(ROMANAS)

16

— Kaip tai? — nustebo Raudienė, ir vyrui trobos slenkstį žėrigant, Ulis dar pakartojo ir Raudai atliktą valseini prievole ir šeiminiškai atsakė:

— Taigi, įriogilino pas daillė mūsų vežiman bažnyčios klūpyklą kaip arpa, ir, ją prie bažnyčios atvežęs, įdardinau su zakristijonai net už pono Dievo stalo prie pat altoriaus!

— Viešpatie! Ką gi bendro turi "lopka" su mokyklos suoliais? — stebėjosi ir Justas Rauda.

— Nežinau. Pirm užkrovus, valsečius viršaitis Grunda pasiteiravo, ar Justo Raudos "pdvada", ir tik po to įsakė mano vežti, — permirkytą lietaus sermėgą nusi-vilkdamas aiškino Ulis.

Justas Rauda, pliaukštelėjęs delnais, tarė:

— Man jau aišku! Tai pasityciojimas iš manęs! Kieme sulogjo šunys, ir, įvirtusi trobon Kurmienė, nei "labą vakarą" tarusi, išgąstingai prabilo:

— Dievas žino, kas su mūsų Vincuku nutiko? Gyvuliai parlėkė seniai namo, bet jo iki šiol vis dar nėra, Dieve! Turiu tokį baisų nuojautimą širdy, jog niekur vietos neberandu... Rodos, būtų kas apkerėjęs

mane! Ar matėi jį jas šiandieną? Gal tu, Vyteniuke?

— Mačiau jį su tanda nusivariantį į švilpokus. Gerai, Kurmien, aš bėgu ieškoti, — taręs, griežėsi apsirėdyti.

— Vajėzau! Negi galėjo paklysti tuos švilpokus! Žmonės! Būkit gailėstingi, padėkit jį surasti! — irzliai maldavo besiblaškanti Kurmienė.

Justas Rauda, vilkdamasis kaflinuis, numykė:

— Hm... Vilka! Pasirodo tik gavėnioj. Kaip ten bebūtų, tu, Vyteni, uždek tuojau žiburį; aš pakinkysiu arkli ir vyks-tame vaiko ieškoti! Ulis, iki tol tylėjęs, pasakė:

— Į pastotę važiuojant girdėjau švį švilpukus.

— Vajėzau! Matot, kas daros! — ir Kurmienė pravirko. Monika Raudienė apkabinusi ją ramino:

— Dievo valia. Kas atsitiko — nebe Jo Šventos Valios. Dar nieko nežinia; verksmas nieko nepadės.

Justas Rauda, Ulis, Kurmiai ir Vytenis, ratuos suvirte, jį gaisrą gesinti, išskubėjo, palikę vakariene ir iškūrentą pirtį.

Namuose likusi Ona tarė šeiminiškai:

— Vis to Goštauto užmaeji padariniai. Kurmiai — šunybes krėsti su Goštautu; bėdų — Jekia pas Raudą. Bet mūsų Vytenio gi atlyžis! Visad pyko ant Vincuko, bet jam pavojų atsidūrus, išlėkė pirmasis gelbėti.

— Žinok, Ona: ne tas geras, kurs saldžius žodelius vapolioja, bet kurs gina nuo nelaimės ir joį padeda. Žmogui svarbu žinoti: kitų nesukriausti, kiek galint padėti ir rūpintis amžinuoju gyvenimu, kurs tik šiame sviete užtarnaujamas. Kitaip padorus žmogus ir galvoti negali, nes išmintis, kurią žmogui davė Dievas, to neleistų. Jei žmogus tik blogą darytų žmogų, tai tuo padarę žemę pragary, patys išsigalabytų tarpusavy ar tokį pasaulį, Jo valiai prieštaraujantį, Dievas sunaikintų!

Aš net kartais pagalvoju, jog vien žmogus yra Dievo sutverti, gi kiti — kipšo ir į sivetą pateisti, kad dorieji, velnio tvartinį gundomi, daugiau amžinajam gyvenimui čia nuopelnų išgytų. Kas liečia Ulis ir Vytenį, jie yra visi mūsų žmonės! besiruošdama eiti su Ona į pirtį, kalbėjo Monika Raudienė.

— Jei kas Kurmiokui nutiko, tai kaip Dievo bausmė už mūsų jurksirinę ir Agonai kojos pamušimą, — nutarė Ona, nesimą į pirtį rėckas, bliūdus.

16

Kurmių Vincuko iškotojams apsedusiems iš visų pusių vežimą ir Justui Raudai nuolat raginant arkli, Vytenis, rankoj laikydamas žiburį, prašeko:

— Paėmiau vielių kausą ir glėbį dervin-gų kelmų.

— Tu sumanus, kafinėli, — pagyrė Justas Rauda ir užklause:

— Manau, — kreipeisi, Kurmienė, ir pas Goštautą. Ką jis sakė?

— Ilgokai galvojęs — pasakė, esą galimas dalykas, kad vaikas žaidęs prie vandens su laiveliais ar maifinėliais ir pasimiršo.

— Ne metas piemenims prieš Visų Sventųjų dieną žaisti su šaltu vandeniu. Čia yra tik Goštauto "žaidimas", — ragindamas arkli pasakė Justas Rauda.

— Matyt pats Dievas baudžia bendruomenės atskalūnus. Kas kitiems duobę kasa — pats jon įkrenta, — prašeko ir Ulis.

— Ne mano Kurmio valia. Ponas Goštautas — mano viešpats. Kaip jis grajima, Kurmiai šokti privalo, — nedrąsiai sumetė Goštauto pusininkas, įsikabinęs į krantančio vežimo šoną.

— Jėzau! Kad nors nebaustų Dievas tik mūsų! Ir už ką? Visi būtų drauge gaisa, nebūt tiek dang vargo buvę; nebūt reikėję Vincuką pusrėdyti paleidinėti. O ponui Goštautui galvos dėl to nesopėjo, — dejavo Kurmienė.

— Bet Goštautui sopa galva mums, ko-kia šunybe iškrėsti: sulankėm kiauilių veislės, kaip vyskupo Valančiaus gadynėj. Ir ko tik jis mums neužtaisė! Gal ir šic jo darbeliai? Kodėl gi jis dabar neskuba savo darbelių vykdytoju ieškoti? — priminė ir Ulis, nuo šurpauš šiaurės vėjo dangstydamas veidą.

— Dievas neapleis — kiauilės nesuės, — priminė Justas Rauda, atkreipdamas

DR. ANNA BALIUNAS AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA 6449 So. Pulaski Rd.

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. VL. BLAZYS PLAUCIU IR VIDAUS LIGOS 2801 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. M. BUDRYS ALERGIJA 2751 WEST 51st STREET

DR. W. M. EISIN-EISINAS AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA 6132 So. Kedzie Ave.

DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET

DR. A. MACIUNAS CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET

DR. ZIGMAS RUDAITIS SPEC. ORTOPEDIJOS LIGOS 2745 West 69th Street

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTU, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA OFISAS 2454 WEST 71st ST.

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Ofisas 2750 West 71st St.

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Ofisas 2750 West 71st St.

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Ofisas 2750 West 71st St.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE.

AUTOMOBILES—TRUCKS Automobiliai — Sunkvežimiai

KURIAM GALUI MOKETI DAUGIAU? PIRKdami NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES "U WILL LIKE US" CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERU ligos Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET Ofiso telef.: HEmlOCK 4-2123

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 WEST 35 STREET (Kampas Halsted ir 35-oje gatvyje)

P. SILEIKIS, O. P. ORTOPEDAS-PROTEZISTAS Aparatai - Protezai, Med. Bاندازai, Speciali pagalba kojomis

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI DR. ANT. RUDOKAS, Opt. 4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381

DR. E. RINGUS RENTGENOLOGAS 9760 S. KEDZIE AVE. Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir sest. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

PERKRAUSTYMAI MOVING Leidimai — pilna apdrada ZEMA KAINA R. ŠERENAS 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumu. ANTONAS VILIMAS 3415 So. LITUANICA AVENUE Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS VESINTUVAI, VESINTUVAI... TUOJ GAUNI, IDEI, VESINIES SPALV. TV. — SPEC. KAINOS 2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

SOPHIE BARCUS RADIJO SEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M. Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vakarų šokos: Pirmadieniais 7 v. v. Tel.: HEmlOCK 4-2413 7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

MINKSTAS BOLŠEVIKŲ LIEZUVIS, BET LABAI NESVARŪS ŽODŽIAI

Literatūros žurnalo gimdytojai ir įsisiūnytojai. — Kas sėjo, kas derlių nuėmė. — Seniau ir dabar. — Karštą galvijų sunkūs virškinimai. — Sportininkų išvykos. — Kas sportuoja, o kas svetimomis rankomis žarijas žarsto.

Vilniuje einas savaitraštis "Literatūra ir Menas" Nr. 25 prisiminė 1936 m. Kaune pasirodžiusius "Literatūros" žurnalo tris numerius. To laikraščio atsiradimo nuopelnus komunistai dabar įsirašo savo sąskaiton. Mat, laikraščio turiniu būta pažangaus, antifašistinio. Jei jau antifašistas, tai tokiu gali būti tik komunistas. Nors praktikuojančių bolševizmą ar fašizmą tarp veikimo priemonių skirtumo veik nėsama.

Lietuvių Enciklopedijos tome XVI, pus. 289 pasakyta: "Literatūros, meno ir kultūros žurnalas, pasirodęs Kaune 1936 VI ir sustojęs po dviejų nr., dėl prosovietinių tendencijų 3 nr. konfiskavus. Red. pasirašė V. Krėvė-Mickevičius, leidėju VDU humanitarinių mokslų d-jos literatūros skyrius. Priedangai pritraukus V. Krėvę, Vc. Biržišką, B. Sruogą, V. Dūdą, Pr. Augustaitį, žurnalui straipsnių davusių VDU humanitarinių mokslų fakulteto profesorius, faktiškai žurnale dominavo jaunoji marksistinė karta. Visuomeninė bei literatūrinė ideologija ir tonu L. buvo Trečiojo Fronto tęsinys. Žurnalo nusistatymus formulavo A. Venclovos straipsnius: Kritinio realizmo keliu. Savo kūrybą žurnale spausdino St. Anglickis, J. Banaitis, K. Binkis, P. Cvirka, S. Neris, J. Šimkus, T. Tilvytis. Be pamintųjų profesorių, straipsnių davė J. Banaitis, J. Butėnas, P. Juodelis, K. Korsakas, J. Šimkus, A. Venclova".

Čia vieta pastebėti, kad įprasta prasme, jaunoji marksistinė karta tame žurnale nedalyvavo. Žurnalo turinys taip pat nebuvo marksistinis, gal tik prosovietinis. O štai ką dabar "Literatūra ir Menas" apie tą žurnalą sako: "Literatūros" žurnalas atsižadėjęs antifašistinio laudies judėjimo sąlygoms, kai Lietuvos Komunistų partija, tekdama laudies frontą, į jo gretas įtraukė ir blaiviai maščiančią inteligentiją. Kaip žinoma, šiame žurnale, kurio oficialiu redaktorium buvo V. Krėvė, bendradarbiavo P. Cvirka, S. Neris, J. Šimkus, A. Venclova, K. Korsakas ir kiti rašytojai. "Literatūros" turinys, išleidimo ir uždraudimo aplinkybės plačiai nušviestos "Lietuvių literatūros istorijoje" ir kituose mokslo darbuose. Be to, pernai "Komuniste" (Nr. 7 ir Nr. 10) paskelbtuose A. Gudaičio-Guzevičiaus ir M. Meškauskienės straipsniuose pateikiama nemaža naujų faktų apie Lietuvos komunistų partijos vaidmenį organizuojant žurnalą "Literatūra". Šiek tiek "Literatūra" liečiančios medžiagos dar yra likę archyvuose, ano meto komunistinėje spaudoje, kuri pritarė šiam antifašistiniam leidiniui ir jį aktyviai parėmė."

Ir toliau pažymi, kad Kauno kalėjime kalėjusiems komunistams kaliniams "Literatūros" turinys patikęs. O štai ką tada rašė komunistinė spauda apie "Literatūrą": "Didelį dėmesį antifašistinei "Literatūrai" skyrė komunistinė spauda, ypač Tarybų Sąjungoje ėjęs žurnalas "Priekalas". Nuo 1936 m. rugpjūčio iki 1937 m. vasario mėn. "Priekale" buvo paskelbti šeši "Literatūra" liečiantys straipsniai. Keturi iš jų rašyti "Priekalo" redaktoriaus B. Pranskiaus (V. Žalio). B. Pranskis išsamiai recenzavo abu "Literatūros" numerius, dalyvavo polemikoje su žurnalą puolusia buržuazine spauda. B. Pranskis šiltai atsiliepė apie pirmąjį "Literatūros" numerį, nurodydamas populiariu

duką Bakšienę iš Chicago, daug artimų draugų ir pažįstamų. Buvo pašarvotas Charles Son Laidotuvių koplyčioje. Paskutiniam atsisveikinimui susirinko giminės, artimieji, draugai ir pažįstami. Rugpjūčio 2 dieną, 10:00 val. buvo išlydėtas iš koplyčios į Interment Woodlawn kapines amžinam poilsiui. Palydėjo apie 50 automobilių ir didelis būrys artimųjų, draugų ir pažįstamų. Jonai, tebūna lengva Tau Amerikos žemė.

Gegužinė SLA Detroito 252 kuopa ruošia gegužinį - pikniką, kuris įvyks rugsėjo mėn. 17 dieną, 12:00 val. Green Lawn Grove Parke, prie Middlebelt kelio. Pravažiavus Metropolitan aerodromą, už pusantros mylios kairėje pusėje kelio. Bus paskutinė vasaros sezono užbaigimo gegužinė. Mieliems skaitytojams noriu priminti, kad ši gegužinė buvo numatyta birželio mėn. 11 dieną, bet dėl birželinų terminų minėjimo buvo nukelta į rugsėjo 17 dieną.

Gaila, kad mokytojų pagerbimo minėjimą perkėlė iš rugsėjo 10 dienos į mūsų gegužinės laiką. Mūsų gegužinė jau buvo paskelbta spaudoje.

PAKITUSI PADETIS — Jūsų viešbutis anksčiau vadinosi "Po Avinū". Dėlko po kurio laiko pavadinimą pakeitė "Po Aitvaru?" — Matote, per tą laiką aš apšvedžiau...

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

DETROIT, MICH. Š. m. liepos mėn. 30 dieną mirė ankstyvesnės kartos ateivis Jonas Vaitkus, gimęs 1884 metais liepos 1 dieną, Lietuvoje, Kudirkos Naumiesty. Buvo persikėlęs iš Anglijos į Ameriką Amerikoje išgyveno 55 metus. Daug metų priklausė Susivienijimui. Apie 20 metų išbuvo 200 kuopos pirmininku. Prieš septynis metus J. Vaitkus susitiko su SLA 200 kuopos susirinkime. Buvo dar tvirtas, veiklus ir energingas. Bandėme kuopą padidinti nariais. Po to Vaitkus sveikata pradėjo silpnėti. Paskutinio laiku vis sirguliuojo ir gydėsi namuose. Vėlonis paliko nuliūdime žmoną Josefą, sūnų Joną, keturis anūkus, marčią, sesers

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad Urna su A. A. ANTANO RŪKO

palaukais lydima iš Mažeika-Evans koplyčios, 6845 So. Western Ave., šeštadienį, rugpjūčio 12 dieną 1 valandą po pietų į Lietuvių Tautines Kapines.

SEIMA

ROY KRICAUSKAS

Gyveno 1834 S. 47th Ct., Cicero, Ill. Mirė 1967 m. rugpjūčio 9 d., 6 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 60 metų. Paliko nuliūdę žmona Eufrozina, 2 sūnus: Chester su žmona Ruth ir Victor, anūke Ruth ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Sv. Antano Draugijai ir Raudonos Rožės Klubui. Jūnas pašarvotas Petkaus ir Sūnų koplyčioje, 1410 S. 50th Ave. Cicero, Ill.

Šeštadienį, rugpjūčio 12 dieną, 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Antano parapijos kapines, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Queen of Heaven manzoliuje. Visi a. a. Roy Kričausko giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, sūnūs ir kiti giminės. Laidotuvių direktorius Petkus ir Sūnus, Tel. TO 3-2108

TIKRA DOVANA — Na, ką gero gavai dovany savo gimtadieniui? Tikrai nustebsi, kai pasakysiu. Gauraitis ta proga sugražino seniai pasiskoliną knygą!

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA GELES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st STREET Telefonai: GRovehill 6-2345-6 1410 So. 50th AVE., CICERO Telefonai: TOWnhall 3-2108-9 TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MAŠINOMS VIETA REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE Tel.: YArds 7-1741 — 1742 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE Telefonas: LAfayette 3-0440 MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI: Chicago, Lietuvių, Laidotuvių, Direktorių, Asociacijos. AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ. TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME Sigmund J. Sutkus 7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone 636-2320

Bažnytinės žinios

Planuojamos tarpbažnytinės misijos Chicagoje

Anglikonų Bažnyčios primatas lankysis Chicagoje ir čia laikys didžiules krikščionių vienybės pamaldas.

Chicago arkidiezeijos laikraščio "New World" Nr. 30 žiniomis atvyksta iš savo rezidencijos Canterbury arkivyskupas dr. Arthur Michael Ramsey, ir laikysis šio rugsėjo 14 d. Tarptautinio Amphitheatro patalpose bendras masines pamaldas katalikams, protestantams ir ortodoksams. Pamaldas vyksiančios visų bažnytinų išpažintojų vienybės dvasioje.

Pamaldų sponsorai yra Chicago katalikų arkidiezeija, Chicago episkopalinė diecezija, Rytų ortodoksines bažnyčios ir Did. Chicago bažnyčių federacija.

Anglikonų Bažnyčios galva ekumeninio judėjimo poveikyje neseniai padarė vizitą Romos katalikų popiežiui.

Pamaldų metu bus giedami himnai Martyno Liuterio — "Tvirčiausia apsaugos pilis" ir anglikonų: "Holy God, we praise Thy name".

Čikagos arkivyskupas Jonh Cardinal Cody tars sveikinimo žodį. M. Nagys

Dainininkė Jonė Bružienė dainuos Rudeniniame Naujienų piknike sekmdienį, rugpjūčio 20 dieną, Bučo sode. Visi Chicago lietuviai kviečiami į Naujienų pikniką pasiklausyti dainų ir pasizmonėti.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

DURANT, IOWA COMMUNITY SCHOOLS Needs the following teachers for 1967 - 1968 term. SENIOR HIGH SCHOOL • Physics and Math • Industrial Arts • ELEMENTARY SCHOOL • Principal Grades K - 6 • Music - Elementary • Science and Art, Grade 5 - 6 • Arithmetic and English Grade 5 - 6. Durant is a good school, good buildings and equipment. B. A. schedule starts at \$5700; M. A. starts at \$6384. Write or call superintendent MR. R. K. LAUGER 319 - 785 - 4432 COMMUNITY SCHOOLS DURANT, IOWA 52747

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

TEACHERS WANTED ST. DAMIAN'S OAK FOREST Teaching positions in the primary grades are available at beautiful newly constructed St. Damian school in Oak Forest. School has been in operation 4 years. Increased enrollment necessitates more teachers. Salary and fringe benefits are competitive. Qualified teacher, if interested please call SISTER MARY HUMILINE 5250 W. 155 St. OAK FOREST 687 - 4310 or REV. STANLEY SHAW 15242 Central Ave. OAK FOREST 687 - 1370

HELP WANTED — MALE Darbininku Reikia

MAINTENANCE MEN FOR CHEMICAL COMPANY Due to Expansion Our Maintenance Dept. Has Immediate Need For Experienced Men.

- PACKING MAINTENANCE — Experienced Men With Some Knowledge of High Speed Packing Equipment. • GENERAL MAINTENANCE — Exp. and Knowledge of Pump Fitting — Pipe Fitting — Welding etc. • ELECTRICAL MAINTENANCE — Exp. With General Electrical Background. EXCELLENT WORKING CONDITIONS — Company paid Hospitalization, Life Insurance, Retirement — pension, etc.

If you are interested please call JONH SCANLAN at PO 7 - 1281 — For An Interview at —

WITCO CHEMICAL CO. 6200 W. 51st STREET

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

PERMANENT POSITION FOR WOMAN With good typing ability. Must be able to perform general office routine. Switchboard experience helpful. Excellent working conditions. Many company benefits. MR. SCHMITZ COCHRANE COMPRESSORS SERVICE & SUPPLY COMPANY 1220W. Randolph St. — 738 - 1276

REIKALINGA MOTERIS

Bendrai namu ruošai. Gyventi vietoje prie vyresnio amžiaus vyro 5 dienas. 2 laisvos. Darbo valandos nuo 9 iki 5 val. vak. Hyde Parko apylinkėse. Rumunų ir vokiečių šeima. Skambinti po 7 val. vak. MU 4 - 4308

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

SKUBIAI PARDUODAMAS namas su bizniu. Taverna ir valgykla. Labai geroje vietoje ir gerai einantis biznis. Pirkėjas turi inešti trečdali. Dėl platesnių informacijų skambinti iki 11 val. ryto tel. PO 7 - 9689 ir po 6 val. vak. 581 - 3166

PARDUODAMA TAVERNA su namu, Roselande prie biznio gatvės arba mainysiu ant gyvenamo namo toje pačioje kolonijoje. Antrame aukšte 6 kamb. butas ir apacioji virtuvė ir kambarys, garažas, visi įrengimai. Turite pamatyti, kad galėtumėte įvertinti. Tel. CO 4 - 9645 10813 SO. MICHIGAN AVE.

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS miegamasis kambarys vyresnio amžiaus vyrai. 5351 S. Artesian Ave.

4130 S. ARTESIAN antrame aukšte suaugusiems išnuomojamas 5½ kambarių butas, šildomas gazo pečiais. Savininkas Frank gyvena pirmame aukšte. Telefonuoti VI 7 - 2872

— Marija Jakunavičienė — Sivaloviciute, Lietuvos Steigiamojo Seimo kanceliarijos pareigūnė ir ilgametė kitų teisingumo žinybų tarnautoja, po sunkios operacijos, Dr. Maciūno padarytos Central Community ligoninėje, dabar sveiksta viename Oaklawn poilsio name.

— Vanda Virkaitė (dailininko V. Virkaus motina) ir p. Jadvyga Juknevičienė (aktorės Dalios Juknevičūtės motina), abi čekietės 6 savaites lankėsi Europoje. Buvo užkuskios į Lenkiją, kur aplankė daugelį istorinių vietų Krokovoje, Varšuvoje, Kielcuose ir kitur. Parvežė įdomių išpuodžių iš sukommunistintinos Lenkijos gyvenimo. Buvo sutikiosios ir pažįstamų lietuvių atsidurusių iš Sibiro Lenkijoje ir taip pat iš Lietuvos dėl bolševikų okupacijos atvykusių į Lenkiją.

— Feliksas Silingas, buvęs Lietuvos nepriklausomybės laikais kriminal. policijos vyr., valdininkas, kaip pranešama iš okupuotos Lietuvos, mirė ten 1966 m. balandžio 21 d.

Artistė Ingrid Bergman vėl atvyko į Kaliforniją, kur rengiasi vaidinti naujame filme. Atrodo, kad JAV filmų bendrovės geriausiai artistams moka.

SALES — PART — TIME \$60.00 to \$90.00 Week plus

Evenings and Saturdays Convenient work in your neighborhood calling on home owners to arrange heating oil service for the coming season. Chicago Phone — 743 - 3025 No. Sub'n Phone — 491 - 0200 MOBIL OIL CORPORATION 1807 Central Street EVANSTON, ILLINOIS Phone for appointment — Day, Night or Sunday.

CHECK CASHER On Armored truck Work all day every Friday PERMANENT Applications also accepted for full time. Age 22 - 40. WE TRAIN 743 — 5140

JANITOR Experienced. Loop office building. Good working conditions. Must speak English. Ph. WE 9 - 4709

BETZ LABORATORIES Located in Addison, Ill. We have immediate openings for: CHEMICAL OPERATORS CHEMICAL OPERATORS TRAINEES SHIPPING & RECEIVING CLERK Excellent starting rates. 9 paid holidays. Hospitalization and good retirement plan. These are permanent positions. CALL OR COME IN FOR INTERVIEW 333 S. Lombard Rd. 543 — 8480

MILLWORK ESTIMATOR With some experience to estimate from blueprints, stock bills and handle contractors and retail sales. HILL — BEHAN LUMBER CO. 9700 W. Irving Park Rd. SHILLER PARK, ILL. Mr. Frank Doyle 678 - 4950

MECHANIC Permanent position 8 A.M. to 4:30 P.M. Some experience necessary on food packaging machinery. Uniforms furnished. Free hospitalization. See MRS. WARTON JEL SERT CO. Madison and 25th BELLWOOD, ILL.

MACHINISTS BENCH Absolutely TOP WAGES. Steady diversified day work for skilled journeymen with their own tools, who can layout and work to blue prints. Very liberal benefits, good transportation and overtime, with 75 year established machinery manufacturers. Modern shop in old building. COLBORNE MFG. CO. 157 W. Division St. MI 2 - 2430 1½ blks. to Clark-Division Subway

YOUNG MEN (2) 16 — 18 YRS. \$30 to \$100 per week NEAT AND AGGRESSIVE CALL 342 - 0050

IMMEDIATE OPENING MACHINIST For light manufacturing plant. Apply in person after 10 A. M. ROLLAN ELECTRIC CO. 8233 So. Princeton

FARMS FOR SALE Ūkiai Pardavimui NEILLSVILLE, WIS., 160 AKRŲ Pieno ūkis. Su arba be įrengimų. Arti medžiojimo ir meškeriojimo. Modernus namas. Dėl informacijos rašykite STEVENS AGENCY SPENCER, WIS. 54479

PERSONAL Asmenų Ieško SISTER JACKSON, spiritual reader and adviser in all affairs of life. 2234 N. Milwaukee, 1 flight up. Phone 227 - 9685

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENSINIAIS ISSIMOKEJIM AIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VIS AIS DRAUDIMO REIKAL AIS

BELL — REALTY J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

MORINIS, 4 butai. Taverna, salė, garažas, 50 pėdų sklypas. Geriausia vieta Brighton Parke. \$45,000. MORINIS, 2x4. Atskiri šildymai. Garažas. Gražus namas. SIMAITIS REALTY 2737 W. 43 ST. CL 4 - 2390

APDRAUDU AGENTŪRA: namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos. J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4965 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS Call: Frank Zapolski 3208½ W. 95th St. CR 6-4339 GA 4-8654

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

BANGA T.V. Pardavimas ir taisymas vietinių ir užsieninių T. V. ir radio aparatų 2649 WEST 63rd STREET Telef. 434-0421 P. RUDENAS K. ŠIMULIS

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir Taisymas 7646 WEST 69th STREET Tel.: REmpublic 7-1941

SIUNČIAMI SIUNTINIAI į Lietuvą ir kitus kraštus. EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE 3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021 L. KAVALIAUSKIENĖ

NAUJIENŲ Piknikas įvyks rugpjūčio 20 d. BUČO SODE Willow Springs, Illinois

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE"

KUR PIRKTI AUTO TAIŠYMAS — lietuviui mechanikui duona. Gage Parke. Didelis, naujas mūro pastatas ir visas komplektas naujų įrengimų. Teiraukis — parduos su nuolaida. 5 KAMBARIŲ, MORINIS. Naujas gazu šildymas. Reikia išvalyti. Marquette Parke. \$11,900. KETURIOS NUOMOS VIRŠ \$4,000. Gražus mūro namas Marquette Parke. \$33,650. 9 KAMBARIŲ MORAS arti 70-tos ir Western. Alyva šildymas. 2 auto garažas. \$16,850. 2 BUTŲ, DIDELIS. 2 po 6 kambarių. Gazu šildymas. Uzdari porčiai. Garažas. \$30,000. NAUJAS DIDELIS. 6 kambarių mūras arti 67-tos Pulaski \$22,900. SKLYPAS 25 pėdų ir garažas Marquette Parke. \$67,500. ATVYKITE — VISI LAUKIAM!

Valdis Real Estate 2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200 PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PRospect 8-5454

VACYS CONSTRUCTION CO. REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI 2457 West 69th Street Tel. HE 4-7482

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas NUTEKEJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS Įatyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kamina. Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778

HEATING CONTRACTOR įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai Turis leidimus dirbti mieste ir užmieste.

Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL 1444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų. VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame. KAMINUS IŠVALOME ir pataisome Nudžukome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Pavojus Madison St. "paslydėlių takui"

Kiekvienas čigagietis žino dvi savotiškas šio miesto "instytucijas", tai Maxwell gatvės lurgus ir Madison gatvės "paslydėlių taką" (Skid Row.)

Skid Row vadinamas kelių blokų gatvės tarpas maždaug tarp Canal ir Halsted St., kur dieną naktį gali matyti slėpinėjant įvairius apšepėlius, girtus, skarmalius, "palūžusius" vyrus, jų tarpe ir vienas kitų moterį. Tai, kaip vienas juos ištyręs reporteris rašo, "perfoli nuėję alkoholiškai, geležinkelį pensininkai, "jack-rollers", "panners" (tai dvi žemiausios rūšies "profesijos", kuris apiplėšiančia tokius paslydėlius ir tarpininkauja bet kokiam "bizniui"), ir šiaip vyrai ir moterys, kurie neturi kitos vietos kur būti."

Senokai jau kompanijos planuoja visą tą Madison gatvės tarpą nugriauti ir čia pastatyti dangoraižius — bizniamis ofisams ir gyvenamiesiems apartamentams. Dabar jau visi planai paruošti ir galima laukti esamų lušnyų, pigių nakvynės namų, viešbutėlių, salūnų ir antraeilių parduotuvių nuardymo. Tai jau pajuto šių blokų gyventojai ir kai kurie jų jau iš anksto ima dairytis, o kiti kaip žiurkės iš skėstančio laivo bėgti. Jau ir Aštuonioliktoje kolonijoje vis daugiau pastebima iki tol nematyti apšepėlių slėpinėjant Halsted gatve arba sėdinėjant ant privačių namų laiptų.

Beabejo, su tais vargšais "paslydėliais" iš Madison gatvės išsikraustys ir paskui juos nueis ir visi tie jų parazitai "jackrolleriai" ir "panderečiai". "Ziūrėk", vienas "paslydėlis" parodė reporteriui kraujuojančią perkirstą aki. "Už porą dolerių jie žmogų užmu-

PERKRAUSTAU Baldus, baldytuvus, pečius iš aukšto į aukštą tam pačiam name (building) Tel. PRospect 6-2765 A. K. NARAK

SAUNA — GARŲ PIRTIS — MASAŽAS ESTELLE'S BEAUTY SALON — 903 W. 35 Street, Chicago. Sauna gelbsti sergantiems artritu, sustiprina kraujo apytaką, nervus ir sumažina svorį. ELEKTROLOGISTE ANNE M. VINCUS Išnaikina veido, kūno plaukus, antakiams duoda gražią formą. Susitarimui skambinti kasdien išskyrus pirmadienius YA 7-1953.

TRUMPAI

— Šio šeštadienio Naujienų priede spausdiname rašytojos J. Vaičiūnienės studiją apie tautinius lietuvių šokius. Kiekvienam šokiais besisielojančiam žmogui būtinai reikia susipažinti su keliamomis problemomis ir prisiminti padarytas išvadas.

— Adelė Burbienė, Suvalkiečių ir kitų organizacijų veikli narė, praeitą savaitę buvo sunkiai susižeidusi, buvo

Tarp Anglijos ir Airijos yra Man sala, kurioje gyvena 50,000 žmonių. Britų valdžiai įsakius sustabdyti vieną saloje veikusią radijo stotį, politikai pradėjo reikalauti salai nepriklausomybės. Britai nenori, kad ta stotis sistų žinias fomis pačiomis bangomis, kokiomis žinias siunčia kitos stotys.